

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 6.11.2024
Sayı: 1484

10/3373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gebze (Kocaeli) ilçesinde 29 Ekim 2025 tarihinde meydana gelen bina çökmesi sonucu dört yurttaşımızın hayatını kaybettiği, bir yurttaşımızın ise ağır yaralı olarak kurtarıldığı bu elim olay; ülkemizdeki yapı güvenliği, denetim mekanizmaları, imar uygulamaları ve yerel yönetimlerin denetim sorumluluğu konularında derin bir güven bunalımına yol açmıştır. Söz konusu olayın tüm yönleriyle araştırılması, ihmallerin ve sorumluların tespiti, benzer faciaların önlenmesi için gerekli yasal, teknik ve idari düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

30.10.2025

E. Şimşek,
Ergin ALTAY
İstanbul Milletvekili

AŞKIN GENG
KAYGUSUZ
Aşkın

Prof. Dr. Mühip Kankar
Kocaeli Milletvekili

Deniz Demir
Ankara Mr.

G. Kırık
Bülent Kırık
Ankara Mr.

Aliye Tınaz Ersever
Ankara

Metin İLTAN
Ankara Mr.

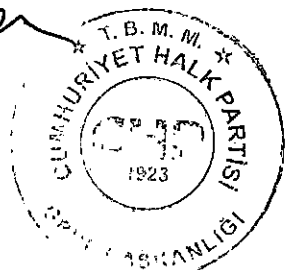
Aliye Tınaz Ersever
Ankara

Aliye Tınaz Ersever
Ankara

Aliye Tınaz Ersever
Ankara

Aliye Tınaz Ersever
Ankara

Aliye Tınaz Ersever
Ankara

GEREKÇE

Kocaeli'nin Gebze ilçesi Mevlana Mahallesi'nde bulunan 7 katlı Arslan Apartmanı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı sabahı saat 05.45 sularında büyük bir gürültüyle yıkılmıştır. Olay yerine kısa sürede ulaşan AFAD, itfaiye ve arama kurtarma ekipleri enkaz altından beş kişiyi çıkarmış, maalesef dört vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Enkazdan sağ çıkarılan bir yurttaşımızın hastanede tedavisi sürmektedir.

İlk incelemelerde, binanın 1980'li yıllarda ruhsatlı olarak inşa edildiği, ancak sonraki yıllarda binaya ruhsatsız ek katlar yapıldığı, kolon ve kirişlerde ciddi taşıyıcı sistem zafiyetleri olduğu, binanın alt katında yapılan değişikliklerin ise statik dengeyi bozduğu yönünde bulgular ortaya çıkmıştır. Ayrıca, bölgedeki zemin yapısının zayıf olduğu, yeterli zemin etütlerinin yapılmadığı ve olası sivilaşma risklerinin dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

Gebze Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve ilgili yapı denetim firmalarının olayla ilgili geçmiş kayıtları incelendiğinde; binanın uzun süredir "riskli yapı" olarak bildirilmediği, dolayısıyla herhangi bir tahliye veya güçlendirme süreci başlatılmadığı görülmektedir. Bu durum, yapı denetim sisteminde ciddi denetim ve sorumluluk boşlukları bulunduğunu açıkça göstermektedir.

Diğer yandan, son yıllarda bölgede yürütülen altyapı çalışmaları, yeraltı su seviyesindeki değişiklikler ve metro hattı inşaatı gibi etkenlerin binanın taşıyıcı dengesini olumsuz etkilediği iddiaları da kamuoyuna yansımıştır. Olayın ardından gözaltına alınan müteahhit, yapı denetim sorumluları ve bazı teknik elemanların ifadeleri, sistemin yıllardır süregelen ihmaller zinciriyle işlediğini ortaya koymaktadır.

Bu elim olay, yalnızca bir binanın çökmesi değildir; bu, ülkemizde yıllardır göz ardı edilen yapı güvenliği sorunlarının, denetimsizliğin ve rant odaklı kentleşmenin bir sonucudur. Deprem kuşağında yer alan Türkiye'de, afet yaşanmadan önce önlem almak yerine, felaketlerden sonra sorumluları aramak artık sürdürülebilir bir yaklaşım değildir. Her çöküş, aslında yıllar süren bir ihmaller zincirinin son halkasıdır.

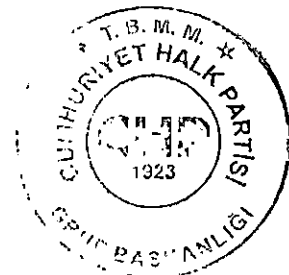
Bu bağlamda, Meclis Araştırma Komisyonu'nun temel amacı; Gebze'deki çökme olayının tüm boyutlarıyla aydınlatılması, kusur zincirinin kimlerden kaynaklandığının ortaya çıkarılması, yapı denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve ülke genelinde benzer risk taşıyan yapıların belirlenerek önleyici tedbirlerin alınması olmalıdır. Komisyon, ayrıca yerel yönetimlerin denetim yetkilerinin artırılması, yapı denetim firmalarının mali ve hukuki sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi, ruhsatsız kat çıkma ve mühendislik denetimi olmadan yapılan tadilatların caydırıcı biçimde cezalandırılması gibi öneriler geliştirmelidir.

Bunun yanı sıra, yapı stokunun dijital veri tabanına alınması, riskli yapıların afet öncesi tespit edilmesi, güçlendirme maliyetlerinin kamu desteğiyle karşılanması ve "güvenli konut" bilincinin topluma kazandırılması amacıyla kapsamlı bir ulusal planın hazırlanması gerekmektedir. Bu olay, yalnızca Gebze'nin değil, Türkiye'nin her köşesinde benzer risklerin bulunduğunu göstermektedir.

Gebze’de yaşanan bu acı olay, yurttaşlarımızın can güvenliğini doğrudan ilgilendiren bir sistem krizinin göstergesidir. Her bir vatandaşın güvenli bir konutta yaşama hakkı, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir. Bu olayın ardında yatan ihmaller zinciri açığa çıkarılmadığı sürece, benzer acıların yeniden yaşanması kaçınılmazdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin asli görevlerinden biri, vatandaşın yaşam hakkını koruyacak yasal zemini güçlendirmektir. Bu nedenle, Gebze’de meydana gelen bina çökmesinin tüm yönleriyle araştırılması, sorumluların belirlenmesi, yapı güvenliği ve denetim sisteminin eksiklerinin giderilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması zaruridir.

1484 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
İnan Akgün ALP	Kars	İnan Akgün ALP
Bekir Başerli	Malatya	Bekir Başerli
Cemal Kızı	Malatya	Cemal Kızı
S. Yılmaz Erci	İstanbul	S. Yılmaz Erci
İlhan Özcan	Tekirdağ	İlhan Özcan
Günce Taşer	Malatya	Günce Taşer
İlhan Çakır	Bilecik	İlhan Çakır
Talat Dincer	Malatya	Talat Dincer
Burhan Kocamaz	Adana	Burhan Kocamaz
Gökhan Kız	Malatya	Gökhan Kız
Hüseyin Yıldız	Adana	Hüseyin Yıldız
S. K. Kocamaz	İstanbul	S. K. Kocamaz

